

เรื่องที่ 7

การศึกษาคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล (96408)

A Study of the Quality of Practical Skill Activities in the Database System Management Course (96408)

อาจารย์กชกร ณ นครพนม

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: kodchakorn.nan@stou.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล (96408) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ของชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล โดยสอบถามจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 และมาเข้ารับเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษา คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ในการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง นักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ความเหมาะสมของกิจกรรม ตัวอย่างกิจกรรมที่มีให้ในเว็บช่วยให้ทำกิจกรรมได้ดีขึ้น การนำความรู้จากเอกสารการสอนมาทำกิจกรรม ความรับผิดชอบของนักศึกษาในการทำกิจกรรม ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้ในการทำกิจกรรม ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติได้มากขึ้น ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะว่ามีความเหมาะสมทุกกิจกรรมในระดับมาก ทั้งในด้านระยะเวลาในการทำกิจกรรม และช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชานี้ได้

คำสำคัญ: คุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล, คุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน)

Abstract

*บทความในวารสารฉบับนี้มีการเปลี่ยนแปลงปีที่และฉบับที่ของวารสารจาก ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 ก.ค.-ธ.ค.2557 เป็น ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 ก.ค.-ธ.ค.2557 เนื่องจากมีความคลาดเคลื่อนในการเรียงลำดับวารสาร กรณีการอ้างอิงบทความนี้ ขอให้อ้างตามปีและฉบับตามที่แก้ไขใหม่นี้ หากมีข้อสงสัย กรุณาสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โทร.02 504 7588-9

The objectives of the research entitled “A Study of the Quality of Practical Skill Activities in the Database System Management Course (96408)” were; 1) to study students’ opinions on the quality of self-study exercises in the Database System Management Course 2) to study students’ opinions on the quality of practical skill activities in the Database System Management Course. The sample of the study obtained through purposive random sampling technique consisted of 264 Sukhothai Thammathirat Open University (STOU) undergraduate students who enrolled in the Database System Management Course, and attended practical skill training in the second semester of the 2012 academic year. The instrument used in the study was a questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, and mean.

Regarding to the students’ opinions on the quality of self-study exercises in the Database System Management Course, it was found that most of the students rated all aspects of the self-study exercises at high levels, namely, appropriateness of the exercises, usefulness of sample exercises on the website, usefulness of the instructional materials, students’ responsibility in doing the exercises, time allotment for doing exercises, application of knowledge gained from doing exercises to do practical skill activities, and linkage of knowledge gained from doing exercises to understand contents in instructional materials. Moreover, most of the students rated the quality of practical skill activities at high levels. They agreed on the appropriateness of the activities, and time allotment for doing the activities. The students also viewed that the activities helped them understand the course content.

Keywords: Database System Management course, the quality of self-study exercises, quality of practical skill activities

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระบบทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก ได้แก่ เอกสารการสอนประจำชุดวิชาและแบบฝึกปฏิบัติชุดวิชา (แบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน) ซึ่งเป็นสื่อการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการถ่ายทอดความรู้และกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจในการศึกษาด้วยตนเองในระบบทางไกล ดังนั้น สื่อการศึกษาที่มีคุณภาพดีและมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ย่อมส่งผลให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษามากที่สุด

นอกจากนี้ในการเรียนการสอนของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในบางชุดวิชาจำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะร่วมด้วย โดยในการฝึกใช้ 1) กิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ และ 2) แบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) เป็นสื่อสำคัญเพื่อให้นักศึกษาได้นำเนื้อหาความรู้ภาคทฤษฎีจากเอกสาร

การสอนมาสู่การลงมือปฏิบัติจริง และเป็นการเพิ่มพูนให้เกิดทักษะความรู้เพิ่มยิ่งขึ้น ซึ่งชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูลเป็นชุดวิชาที่ต้องมีการฝึกดังกล่าว

ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองประจำชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชานี้ที่เป็นผู้ใช้แบบฝึกปฏิบัติโดยตรง ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ และแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้และกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษามากยิ่งขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) ชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล

นิยามศัพท์

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูลและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะของชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูลและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) ของ ชุดวิชาวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล (96408)

คุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูลและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) หมายถึง กิจกรรมที่มอบหมายให้นักศึกษาปฏิบัติในแบบฝึกช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของชุดวิชา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

กิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ หมายถึง เอกสารที่นักศึกษาใช้ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งแบ่งออกเป็นกิจกรรมย่อยตามเนื้อหาที่นักศึกษาได้รับขณะมาเข้ารับการฝึก

แบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) หมายถึง เอกสารประกอบชุดวิชาที่นักศึกษาต้องทำก่อนเพื่อเตรียมความพร้อม และนำมาส่งในวันที่นักศึกษามาเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะที่มหาวิทยาลัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูลและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) ของชุดวิชาวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูลตาม
2. เพื่อเป็นการวางแผนแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนของชุดวิชาวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ซึ่งอยู่ในแผนที่จะปรับปรุงชุดวิชาในภาคการศึกษาที่ 2/2558 ต่อไป

วิธีการวิจัย

การศึกษาคูณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล (96408) ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 566 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 และเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 4 รอบ ซึ่งในการฝึกในแต่ละรอบใช้เวลา 2 วันครั้ง จำนวนนักศึกษารอบละประมาณ 100 คน ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึง 21 เมษายน 2556 จำนวน 264 คน

2) เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล (96408) ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน หลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่ วุฒิ การศึกษาที่ใช้สมัครเรียน และสาเหตุหลักที่เลือกเรียนหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตหรือวิทยาศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ส่วนที่ 2 คุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน)

สอบถามความคิดเห็นของของนักศึกษาเกี่ยวกับ 1) ความพร้อมในการทำกิจกรรมก่อนเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ 2) ความเหมาะสมของกิจกรรม 3) ตัวอย่างกิจกรรมที่มีให้ในเว็บช่วยให้ทำกิจกรรมได้ดีขึ้น 4) การนำความรู้จากเอกสารการสอนมาทำกิจกรรม 5) ความรับผิดชอบของนักศึกษาในการทำกิจกรรม 6) ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้ในการทำกิจกรรม 7) ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจกิจกรรมในการทำฝึกปฏิบัติได้มากขึ้น และ 8) ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น

ส่วนที่ 3 คุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ ความพร้อมของนักศึกษาก่อนการเข้าฝึกปฏิบัติรายละเอียดของกิจกรรมที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะทั้ง 5 กิจกรรม ในประเด็นของ ความเหมาะสมของกิจกรรม ระยะเวลาในการทำกิจกรรม และกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น กิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การเขียนอาร์ไดอะแกรม กิจกรรมที่ 2 การเขียนสคีมา กิจกรรมที่ 3 การทำนอร์มัลไลเซชัน กิจกรรมที่ 4 การใช้คำสั่งในการนิยามข้อมูล (Data Definition Language: DDL) และ กิจกรรมที่ 5 การใช้คำสั่งในการสืบค้นข้อมูล (Data Manipulation Language :DML) รวมทั้ง ความรู้จากการฝึกปฏิบัติช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น ความมั่นใจในการนำความรู้ในการฝึกปฏิบัติไปใช้ในการสอบ โอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาที่เข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะไปประยุกต์ใช้ กิจกรรมช่วยพัฒนาความสามารถทางความคิดของนักศึกษา ความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ และความเหมาะสมโดยรวมของกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาทุกคนที่เข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึง 21 เมษายน 2556 จำนวน 323 คน ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.73 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำแบบสอบถามดังกล่าวไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาผลสรุปการวิจัย

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและสอบถามความคิดเห็นเชิงปริมาณจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล (96408) ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 และได้เข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ซึ่งเป็นผู้ที่ใช้กิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองให้มีคุณภาพมากขึ้นในการปรับปรุงชุดวิชาต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณค่าความถี่ ค่า

ร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยมีระดับการประเมินและเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้

1) ระดับการประเมิน 5 ระดับเป็นดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มากที่สุด / ดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	มาก / ดี
คะแนน 3	หมายถึง	ปานกลาง / พอใช้
คะแนน 2	หมายถึง	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	น้อยที่สุด / ควรปรับปรุง

2) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด / ดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มาก / ดี
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง / พอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด / ควรปรับปรุง

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้กับนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะทั้งหมด 323 ฉบับ ส่งกลับคืนมา จำนวน 264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.73 ของจำนวนแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด

1.2 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 70.08 รายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	185	70.08
หญิง	79	29.92
รวม	264	100.00

1.3 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 ถึง 30 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 54.92 รายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 21 ปี	5	1.89
21-30 ปี	145	54.92
31-40 ปี	87	32.96
41-50 ปี	25	9.47
51-60 ปี	2	0.76
รวม	26	100.00

1.4 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานเอกชน จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 49.62 รายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้างของรัฐ	69	26.14
พนักงาน/ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ	16	6.06
พนักงาน/ลูกจ้างหน่วยงานเอกชน	131	49.62
ธุรกิจส่วนตัว	34	12.88
ไม่ได้ทำงาน	12	4.54
ไม่ระบุ	2	0.76
รวม	264	100.00

1.5 นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 15,001 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 15,001 บาท	132	50.00
15,001 ถึง 20,000 บาท	59	22.35
20,001 ถึง 30,000 บาท	36	13.64
30,001 ถึง 40,000 บาท	20	7.58
มากกว่า 40,000 บาท	15	5.68
ไม่ระบุ	2	0.76
รวม	264	100.00

1.6 นักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิชาเอกการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 41.29 รายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เทคโนโลยีบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ)	20	7.57
วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ)	36	13.64
วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)	109	41.29
วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาการคอมพิวเตอร์)	99	37.50
รวม	264	100.00

1.7 นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญา ในการสมัครเรียน จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 65.15 รายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

วุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย	38	14.40
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	14	5.30
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญา	172	65.15
ปริญญาตรี	34	12.88
สูงกว่าปริญญาตรี	6	2.27
รวม	264	100.00

1.8 นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนหลักสูตรนี้ เนื่องจากต้องการเรียนรู้เพิ่มเติม จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

สาเหตุที่เลือกเรียนหลักสูตรนี้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติม	154	58.33
ต้องการมีสถานะทางสังคมที่ดีขึ้น	8	3.03
เป็นตัวอย่งที่ดีของครอบครัว	7	2.65
นำวุฒิไปปรับตำแหน่ง/เงินเดือน/เลื่อนระดับ	92	34.85
อื่นๆ	3	1.14
รวม	264	100.00

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน)

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการทำกิจกรรมก่อนเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.39 ความเหมาะสมของกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 ตัวอย่างกิจกรรมที่มีให้ในเว็บช่วยให้ทำกิจกรรมได้ดีขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.07 การนำความรู้จากเอกสารการสอนมาทำกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04 ความรับผิดชอบของนักศึกษาในการทำกิจกรรมระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้ในการทำกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติได้มากขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04 ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.01 โดยรายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

ความคิดเห็นของนักศึกษาในด้าน	ระดับการประเมิน						ระดับ
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	
1.ความพร้อมในการทำกิจกรรมก่อนเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ	33 (12.5)	91 (34.5)	100 (37.9)	26 (9.8)	14 (5.3)	3.39 (1.00)	ปานกลาง
2.ความเหมาะสมของกิจกรรม	52 (19.7)	124 (47.0)	84 (31.8)	3 (1.1)	1 (0.4)	3.84 (0.76)	มาก
3.ตัวอย่างกิจกรรมที่มีให้ในเว็บช่วยให้ทำกิจกรรมได้ดีขึ้น	53 (20.3)	115 (43.9)	73 (27.9)	14 (5.3)	7 (2.7)	4.07 (4.07)	มาก
4.การนำความรู้จากเอกสารการสอนมาทำกิจกรรม	55 (20.8)	127 (48.1)	73 (27.7)	8 (3.0)	1 (0.4)	4.04 (3.13)	มาก
5.ความรับผิดชอบของนักศึกษาในการทำกิจกรรม	38 (14.4)	112 (42.4)	86 (32.6)	21 (8.0)	7 (2.7)	3.58 (0.92)	มาก
6.ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้ในการทำกิจกรรม	54 (20.5)	129 (48.9)	66 (25.0)	12 (4.5)	3 (1.1)	3.83 (0.84)	มาก
7.ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติได้มากขึ้น	79 (29.9)	124 (47.0)	54 (20.5)	6 (2.3)	1 (0.4)	4.04 (0.79)	มาก
8.ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น	71 (26.9)	130 (49.2)	57 (21.6)	6 (2.3)	-	4.01 (0.76)	มาก

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของนักศึกษาก่อนการเข้าฝึกปฏิบัติ ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.28 รายละเอียดของกิจกรรมที่นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะทั้ง 5 กิจกรรม ในประเด็นของ ความเหมาะสมของกิจกรรม ระยะเวลาในการทำกิจกรรม และกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น กิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การเขียนอีอาร์ไดอะแกรม ความเหมาะสมของกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 และกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 กิจกรรมที่ 2 การเขียนสคิม ความเหมาะสมของกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.04 ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 และกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 กิจกรรมที่ 3 การทำนอร์มัลไลเซชัน ความเหมาะสมของกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 และกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 กิจกรรมที่ 4 การใช้คำสั่งในการนิยามข้อมูล (Data Definition Language : DDL) ความเหมาะสมของกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.89 ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 และกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 และกิจกรรมที่ 5 การใช้คำสั่งในการสืบค้นข้อมูล (Data Manipulation Language: DML) ความเหมาะสมของกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 ระยะเวลาในการทำกิจกรรม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.90 และกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 รวมทั้ง ความรู้จากการฝึกช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.27 ความมั่นใจในการนำความรู้ในการฝึกปฏิบัติไปใช้ในการสอบ ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.00 โอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาที่เข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17 การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะไปประยุกต์ใช้ ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.11 กิจกรรมช่วยพัฒนาความสามารถทางความคิดของนักศึกษา ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.28 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.06 และความเหมาะสมโดยรวมของของกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.25 โดยมีรายละเอียดของข้อมูลเป็นดังนี้

ความคิดเห็นของนักศึกษาในด้าน	ระดับการประเมิน						
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (SD)	ระดับ
1.ความพร้อมของนักศึกษาต่อการเข้าฝึกปฏิบัติ	24 (9.1)	69 (26.1)	137 (51.9)	24 (9.1)	10 (3.8)	3.28 (0.89)	ปานกลาง
2.กิจกรรมที่1 การเขียนอีอาร์ไดอะแกรม							
• ความเหมาะสมของกิจกรรม	76 (28.8)	129 (48.9)	54 (20.5)	5 (1.9)	- (0.75)	4.05 (0.75)	มาก
• ระยะเวลาในการทำกิจกรรม	73 (27.7)	126 (47.7)	55 (20.8)	8 (3.0)	2 (0.8)	3.98 (0.82)	มาก
• กิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น	84 (31.8)	125 (47.3)	51 (19.5)	4 (1.5)	- (0.75)	4.09 (0.75)	มาก
3.กิจกรรมที่ 2 การเขียนสตีมา							
• ความเหมาะสมของกิจกรรม	80 (30.3)	121 (45.8)	56 (21.2)	7 (2.7)	- (0.79)	4.04 (0.79)	มาก
• ระยะเวลาในการทำกิจกรรม	73 (27.7)	123 (46.6)	57 (21.6)	9 (3.4)	2 (0.8)	3.97 (0.84)	มาก
• กิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น	79 (29.9)	126 (47.7)	53 (20.1)	6 (2.3)	- (0.77)	4.05 (0.77)	มาก
4.กิจกรรมที่ 3 การทำนอร์มัลไลเซชัน							
• ความเหมาะสมของกิจกรรม	68 (25.8)	103 (39.0)	76 (28.8)	15 (5.7)	2 (0.8)	3.83 (0.90)	มาก
• ระยะเวลาในการทำกิจกรรม	61 (23.1)	101 (38.3)	78 (29.5)	20 (7.6)	4 (1.5)	3.74 (0.95)	มาก
• กิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น	72 (27.3)	102 (38.6)	68 (25.8)	19 (7.2)	3 (1.1)	3.84 (0.95)	มาก

ความคิดเห็นของนักศึกษาในด้าน	ระดับการประเมิน						
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (SD)	ระดับ
5.กิจกรรมที่4 การใช้คำสั่งในการนิยามข้อมูล (Data Definition Language: DDL) • ความเหมาะสมของกิจกรรม	69 (26.1)	128 (48.5)	62 (23.5)	4 (1.5)	1 (0.4)	3.98 (0.77)	มาก
• ระยะเวลาในการทำกิจกรรม	69 (26.1)	120 (45.5)	66 (25.0)	6 (2.3)	3 (1.1)	3.93 (0.84)	มาก
• กิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น	78 (29.5)	121 (45.8)	59 (22.3)	5 (1.9)	1 (0.4)	4.02 (0.79)	มาก
6.กิจกรรมที่5 การใช้คำสั่งในการสืบค้นข้อมูล(Data Manipulation Language : DML) • ความเหมาะสมของกิจกรรม	72 (27.3)	119 (45.1)	67 (25.4)	5 (1.9)	1 (0.4)	3.97 (0.80)	มาก
• ระยะเวลาในการทำกิจกรรม	70 (26.5)	109 (41.3)	77 (29.2)	5 (1.9)	3 (1.1)	3.90 (0.85)	มาก
• กิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้น	77 (29.2)	113 (42.8)	69 (26.1)	4 (1.5)	1 (0.4)	3.99 (0.80)	มาก
7.ความรู้จากการฝึกช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น	112 (42.4)	117 (44.3)	30 (11.4)	5 (1.9)	-	4.27 (0.74)	มาก
8.ความมั่นใจในการนำความรู้ในการฝึกปฏิบัติไปใช้ในการสอบ	71 (26.9)	130 (49.2)	56 (21.2)	7 (2.7)	-	4.00 (0.77)	มาก
9.โอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาที่เข้าฝึกปฏิบัติเสริม	89 (33.7)	136 (51.5)	35 (13.3)	4 (1.5)	-	4.17 (0.71)	มาก

ความคิดเห็นของนักศึกษาในด้าน	ระดับการประเมิน						
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (SD)	ระดับ
10.การนำความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึก ปฏิบัติเสริมทักษะไปประยุกต์ใช้	84 (31.8)	129 (48.5)	47 (17.8)	4 (1.5)	-	4.11 (0.74)	มาก
11.กิจกรรมช่วยพัฒนา ความสามารถทางความคิดของ นักศึกษา	106 (40.2)	128 (48.5)	29 (11.0)	1 (0.4)	-	4.28 (0.67)	มาก
12.ความเหมาะสมของระยะเวลา ในการฝึกปฏิบัติ	86 (32.6)	116 (43.9)	57 (21.6)	3 (1.1)	2 (0.8)	4.06 (0.80)	มาก
13.ความเหมาะสมโดยรวมของ กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	101 (38.3)	131 (49.6)	30 (11.4)	2 (0.8)	-	4.25 (0.68)	มาก

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล (96408) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ และแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) ชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยสอบถามจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 และมาเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะที่มหาวิทยาลัย

นักศึกษส่วนใหญเป็นเพศชาย ร้อยละ 70.08 อายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 54.92 ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 49.62 มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 15,001 บาท ร้อยละ 50.00 กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร้อยละ 41.29 ระดับการศึกษาก่อนสมัครเรียนหลักสูตรนี้ที่ มสธ. คือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ร้อยละ 65.15 และสาเหตุที่เรียนหลักสูตรนี้กับ มสธ. เพราะอยากเรียนรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 58.33

ในการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) นักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ความเหมาะสมของกิจกรรม ตัวอย่างกิจกรรมที่มีให้ในเว็บช่วยให้ทำกิจกรรมได้ดีขึ้น การนำความรู้จากเอกสารการสอนมาทำกิจกรรม ความรับผิดชอบของนักศึกษาในการทำกิจกรรม ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้ในการทำกิจกรรม ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติได้มากขึ้น ความรู้จากการทำกิจกรรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนมากขึ้น

นอกจากนี้นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะมีความเหมาะสมทุกกิจกรรมในระดับมากมีความเหมาะสมทุกกิจกรรม ทั้งในด้านระยะเวลาในการทำกิจกรรม และช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชานี้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมก่อนการเข้าฝึกปฏิบัติทั้งการทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) และการเตรียมตัวมารับการฝึก ในระดับปานกลาง จึงควรพัฒนาชุดวิชาเอกสารการสอน และช่องทางที่ช่วยให้นักศึกษาสะดวกในการติดต่อและสอบถามในเนื้อหาของกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น เช่น เปิดกระตุ้เฉพาะของชุดวิชา เปิด e-Learning เนื่องจากความรู้จากการทำกิจกรรมมีส่วนช่วยทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยนี้ไปพิจารณาจัดทำสื่อประกอบชุดวิชาต่อไป

2. การศึกษาคุณภาพของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพบว่า ระดับของความเหมาะสมโดยรวมของกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง (การบ้าน) อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ความพร้อมของนักศึกษาก่อนมาเข้ารับการฝึกอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นนอกจากจะนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพิจารณาเพื่อพัฒนาเอกสารการสอน สื่อการสอน และช่องทาง การติดต่อกับนักศึกษาแล้ว อาจเพิ่มการจัดทำสื่อในประเด็นความรู้พื้นฐาน ดังตัวอย่างเช่น จัดทำ Learning Object Module (LOM) และเพิ่มตัวอย่างกิจกรรมเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของสาขาวิชาใน นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนได้เข้ามาดาวน์โหลด อันเป็นการให้แนวทางในการทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริม

ทักษะ เพื่อช่วยนักศึกษาที่อาจขาดความพร้อมในการทำกิจกรรมเนื่องจากสาเหตุด้านอื่น ๆ เช่น ขาดความรู้พื้นฐานและแนวทางในการทำกิจกรรม ให้สามารถเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ถึงแม้ว่านักศึกษาขาดความพร้อมในการเตรียมตัวด้านเนื้อหาในการเข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ แต่ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะเนื่องจากกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติมีส่วนช่วยให้ นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาได้ดีขึ้นในระดับมาก ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปเสริมทักษะและประยุกต์ใช้ได้ จึงสามารถนำวิธีการเตรียมกิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะนี้ไปปรับใช้กับชุดวิชาอื่นที่มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในสาขาวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อไป

บรรณานุกรม

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2551). หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีพัฒนกรรม วิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ (ต่อเนื่อง) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2552). หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (ม.ป.ป.). หลักสูตรการศึกษาศาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี การศึกษา 2553. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.